

Nr 67.

Ankom till riksdagens kansli den 13 april 1945 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av ett tekniskt gymnasium i Hälsingborg.

(2:a avd.)

I propositionen nr 103 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 23 februari 1945, föreslagit riksdagen att besluta, att i Hälsingborg skall från och med budgetåret 1946/47 eller den senare tidpunkt, som av Kungl. Maj:t bestämmes, successivt upprättas ett tekniskt gymnasium under förutsättning, att Hälsingborgs stad för nämnda gymnasium tillhandahåller erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad åt rektor eller motsvarande kontant ersättning ävensom bostäder åt erforderlig vaktmästarpersonal.

Antalet tekniska läroverk är nu elva. De senast inrättade äro tekniska läroverket i Stockholm, som tillkom år 1938, samt tekniska gymnasierna i Luleå och Skellefteå, vilkas upprättande beslöts av 1943 års riksdag.

Drätselkammaren i Hälsingborg har på stadsfullmäktiges vägnar gjort framställning om inrättande av ett tekniskt gymnasium i staden.

Skånes handelskammare, som samrått med representanter för skånska ingenjörsklubben i Malmö, för tekniska föreningen i Hälsingborg, för industriföretag inom handelskammarens distrikt och för tekniska läroverket i Malmö, har tillstyrkt denna framställning.

Tekniska föreningen i Hälsingborg har förordat, att gymnasiet erhåller en mekanisk och en kemisk linje.

Hälsingborgs stads framställning har tillstyrkts av *överstyrelsen för yrkesutbildning och statskontoret*. Sistnämnda ämbetsverk har därvid ansett, att kostnaderna för laboratorieutrustning icke borde bestridas av statsmedel.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Antalet elevplatser vid de tekniska läroverken är, såsom överstyrelsen för yrkesutbildning påvisat, i hög grad otillräckligt i förhållande till antalet inträdessökande. Vid den senaste intagningen i första klassen, då omkring

600 sökande intogos, måste sålunda mer än 1 000 godkända inträdessökande avvisas. Även om många av dessa ingivit ansökan till flera läroanstalter, torde de anförda siffrorna visa, att efterfrågan på ifrågavarande slag av teknisk utbildning är mycket stor. Delvis torde den stora tillströmningen av sökande till de tekniska läroverken vara att hänföra till krisförhållandena, men den allmänna utvecklingen inom näringslivet i vårt land har otvivelaktigt framkallat också ett ökat varaktigt behov av tekniker, särskilt inom industrien. De senare åren har de tekniska läroverkens organisation utvidgats genom anordnande av nya parallellavdelningar vid ett flertal läroanstalter och genom tillkomsten år 1943 av de tekniska gymnasier i Luleå och Skellefteå. En ytterligare utökning av det tekniska läroverkswäsendet anser jag emellertid vara av behovet påkallad och finner i likhet med samtliga i ärendet hörda myndigheter och organisationer det nu framlagda förslaget om inrättande av ett tekniskt gymnasium i Hälsingborg ur olika synpunkter lämpligt. Det enda tekniska läroverket i det tätbefolkade Sydsverige ligger i Malmö. Hälsingborg, som i fråga om folkmängd är Sveriges femte stad, har liksom närliggande orter en omfattande industri, ett förhållande, som har betydelse bland annat för möjligheterna att erhålla väl kvalificerade timlärare och att bereda eleverna tillfälle till praktik. Det synes även naturligt, att arten av industrien i nordvästra Skåne får sätta sin prägel på det nya läroverkets organisation. Jag har därför intet att erinra mot att det föreslagna tekniska gymnasiet till en början anordnas med en kemiskt-teknisk och en maskinteknisk linje, varvid differentieringen bör inträda från och med andra klassen.

Undervisningen är avsedd att påbörjas hösten 1946. Förslag om det nya läroverkets inrättande torde emellertid böra föreläggas 1945 års riksdag, så att lokalfrågan kan ordnas före undervisningens början. Hälsingborgs stad bör i enlighet med gjorda utfästelser kostnadsfritt tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad in natura eller hyresersättning åt läroverkets rektor ävensom bostäder åt erforderlig vaktmästarpersonal. Vad beträffar kostnaderna för den för det nya läroverket behövliga laboratorieutrustningen, vilka uppskattats till 200 000 kronor, har överstyrelsen för yrkesutbildning förutsatt, att de skola gäldas av statsmedel. Statskontoret åter har, under framhållande av att vederbörande landsting vid inrättande av läroverken i Luleå och Skellefteå ställde medel till förfogande för ifrågavarande ändamål, ansett kostnaderna böra bestridas av Hälsingborgs stad. Med anledning härav vill jag erinra, att landstingen i de två angivna undantagsfallen på grund av speciella förhållanden självmant åtog sig att lämna bidrag till ändamålet i fråga. På grund härav och då jag icke finner anledning frångå den praxis, som med avseende å vederbörande kommuns bidrag eljest tillämpats vid inrättandet av tekniska läroverk, anser jag mig böra förorda, att anslag för ifrågavarande ändamål utgår av statsmedel.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och har icke funnit något att erinra mot vad departementschefen i ärendet anför. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må besluta, att i Hälsingborg skall från och med budgetåret 1946/47 eller den senare tidpunkt, som av Kungl. Maj:t bestämmes, successivt upprättas

ett tekniskt gymnasium under förutsättning, att Hälsingborgs stad för nämnda gymnasium tillhandahåller erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad åt rektor eller motsvarande konstant ersättning ävensom bostäder åt erforderlig vaktmästarpersonal.

Stockholm den 13 april 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Sven Larsson, Bäcklund, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Carlström, Emil Petersson, Ragnar Bergh* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Persson* i Falla, *Bergström, Mårtensson, Wallentheim, Malmborg* i Skövde, *Viklund, Onsjö, Sefve, Hoppe* och *Thapper*.
